

Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast je zařazena na obou stupních ZŠ. Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa. Výuka směřuje k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je schopnost vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí, přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, pohybu aj.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Hudební výchova
- Výtvarná výchova
- Dramatická výchova. (Na 1.stupni ZŠ DV prolíná všemi vyučovacími předměty.)

Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebního umění a k hudbě, kterou žák využívá jako prostředek komunikace.

Hudební činnosti by měly vést k rozvoji hudebnosti žáka, která se projevuje individuálními hudebními dovednostmi sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými. Prostřednictvím těchto činností může žák uplatnit svůj hlasový potenciál při sólovém a skupinovém zpěvu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby. Také je žákovi dána příležitost interpretovat hudbu podle svého zájmu a zaměření. Při poslechových činnostech je důležité aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových a funkčních podobách.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova je povinný vyučovací předmět, který se vyučuje v 1. – 5. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci. Učební osnovy předmětu umožňují konkretizovat učivo i jeho náročnost na základě učitelovy znalosti úrovně hudebního rozvoje jednotlivých žáků a podmínek ve škole. Volba vhodných didaktických prostředků je zcela na učitelově rozhodnutí.

Výuka Hudební výchovy probíhá dle potřeby ve skupinách utvořených ze žáků různých ročníků. Hudba je osvojována nejen při hodinách, ale i při návštěvách výchovných koncertů, na besedách i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách. Při hodnocení výsledků žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu k celému komplexu hudebních činností, ke snaze spolupracovat s ostatními a k úsilí o co nejlepší výsledek.

Kompetence

Kompetence k učení

- naučí se rozumět obecně používaným termínům, znakům a symbolům v oblasti hudební a umí s nimi pracovat
- získá přehled v oblasti umění a kultury, které mu umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat,
- naučí se samostatně pozorovat a na základě získaných zkušeností vyvozuje závěry pro využití v budoucnosti.

Kompetence k řešení problémů

- naučí se při svém hodnocení umění postupovat uvážlivě tak, aby svůj názor byl schopen obhájit,
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů, využívá získané vědomosti a dovednosti
- získá dostatečné množství estetických prožitků a prostor k tomu, aby si uvědomil, že různí lidé vnímají stejnou věc různým způsobem.

Kompetence komunikativní

- Vnímá mimojazykové vyjadřování a umí tuto komunikaci využívat, rozumí různým typům textů a záznamů,
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky, vyjadřuje se výstižně a kultivovaně,
- získá dostatečný prostor k vlastnímu kulturnímu a uměleckému projevu.

Kompetence sociální a personální

- osvojí si zásady chování na kulturních akcích,
- buduje si sebedůvěru na základě respektování svých názorů ostatními, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě poznání nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- přebírá zkušenosti ostatních lidí pro vlastní zdokonalování.

Kompetence občanské

- chápe principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností
- respektuje a chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- aktivně se zapojuje do kulturního dění.

Kompetence pracovní

- osvojí si základní pravidla pro grafický záznam hudby
- používá bezpečně a účinně hudební nástroje a vybavení.

Základní škola Vrbová Lhota
Školní vzdělávací program

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 1.stupeň	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
zpívá na základě svých dispozic, správně tvoří tón, dobře hospodaří s dechem, zřetelně vyslovuje, přesně frázuje a dynamicky odlišuje p – zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty, rozliší sílu zvuku, pozorně vnímá jednoduché skladby	<ul style="list-style-type: none"> - správné dýchání - otevírání úst - výslovnost, nasazení - tvoření hlavového tónu - sjednocování hlasového rozsahu (c1-d2) - dynamicky odlišený zpěv 	1.-3.	Multikulturní výchova Multikulturalita Mediální výchova Práce v realizačním týmu Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Kreativita
rytmizuje jednoduché texty, rozlišuje 2/4 a 3/4 takt p – správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu	<ul style="list-style-type: none"> - realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu 	1.-3.	
melodizuje jednoduchý text, improvizuje při hudebních hrách (otázka-odpověď, hudební ozvěna) snaží se dodržení základních principů intonace	<ul style="list-style-type: none"> - hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď apod.) 	1.-3.	
vnímá notu jako grafický znak pro tón zvládá základy hry na orffovy nástroje, je schopen reprodukovat jednoduché rytmické či melodické motivy, je schopen improvizovat v rámci nejjednodušších hudebních forem, zvládá hru na zobcovou flétnu v rozsahu tónů g1 – d2 je schopen rytmizovat a melodizovat jednoduché texty či improvizovat na dané téma je schopen doprovodit pohybem melodii v dvoudobém a třídobém taktu, zatančí jednoduchý lidový tanec p – reaguje pohybem na rytmické a tempové změny	<ul style="list-style-type: none"> - nota jako grafický znak pro tón - notový zápis jako opora při realizaci písně - základy hry na orffovy hudební nástroje (reprodukce motivů, téma, jednoduchých skladbiček a vlastní improvizace) - doprovody na rytmické a melodické nástroje - základy hry na zobcovou flétnu - vyjádření rytmu či melodie pohybem - hra na tělo - rytmizace a melodizace jednoduchých textů - dvoudobý a třídobý takt (chůze, běh, poskok, výměnný krok) taneční hry se zpěvem - jednoduché lidové tance - taneční hry - hra na tělo 	1.-3. 1.-3. 1.-3.	

Základní škola Vrbová Lhota
Školní vzdělávací program

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 1.stupeň	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
dokáže pantomimicky nebo pohybově vyjádřit hudební výraz a náladu	<ul style="list-style-type: none"> - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků - pohybové vyjádření hudebního výrazu a nálady 	1.-3.	
při poslechu hudby rozpozná lidské hlasy a hudební nástroje, pozná hudbu podle společenské funkce, vnímá rozdíl mezi umělou a lidovou písní, poslechne si drobné skladby Smetany, Dvořáka, Mozarta	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznání lidských hlasů (mluvní, zpěvní, mužský, ženský, dětský) a hudebních nástrojů - píseň umělá-lidová - hudba podle společenské funkce (slavnostní, zábavná, taneční apod.) - drobné skladby B.Smetany, A.Dvořáka, W.A.Mozarta 	1.-3.	
při zpěvu správně dýchá, v rámci svých možností čistě intonuje, váže tóny p – zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem, správně hospodář s dechem	<ul style="list-style-type: none"> - vázání tónů, prodlužování, výdech, střídatý dech - sjednocování hlasového rozsahu - upevňování již osvojených pěveckých dovedností 	4.-5.	
umí zazpívat písně v různých taktech a umí tyto takty rozlišit	<ul style="list-style-type: none"> - realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu 	4.-5.	
v rámci svých možností je schopen zazpívat vícehlasou skladbu	<ul style="list-style-type: none"> - počátky dvojhlasého zpěvu - kánon, lidový dvojhlas - hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď apod.) 	4.-5.	
rozezná druhy not, umí zapsat jednoduchou melodii v notové osnově	<ul style="list-style-type: none"> - durová stupnice - druhy not - jednoduchý zápis rytmu v notové osnově 	4.-5.	
je schopen zahrát jednoduchou melodii na orffovy hudební nástroje, na zobcovou flétnu p – doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje	<ul style="list-style-type: none"> - hra snadných lidových písní či jednoduchých skladbiček - hra na zobcovou flétnu v rozsahu c1 – d2 	4.-5.	
dokáže pantomimicky nebo pohybově vyjádřit hudební výraz a náladu p – propojí vlastní pohyb s hudbou	<ul style="list-style-type: none"> - pantomima, pohybová improvizace s využitím tanečních kroků - pohybové vyjádření hudebního výrazu a nálady 	4.-5.	

Základní škola Vrbová Lhota
Školní vzdělávací program

Oblast: Umění a kultura	Předmět:: Hudební výchova	Období: 1.stupeň	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
zvládá základy taktování a je schopen doprovodit pohybem melodií v dvoudobém, třídobém a čtyřdobém taktu, dokáže zatančit několik různých tanců.	<ul style="list-style-type: none"> - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt - základy taktování - country tance či jiné krajové tance, dobové a moderní tance - taneční hry se zpěvem 	4.-5.	<p style="text-align: center;">Multikulturní výchova Kulturní diference Lidské vztahy</p> <p style="text-align: center;">Mediální výchova Práce v realizačním týmu</p> <p style="text-align: center;">Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p style="text-align: center;">Evropa a svět nás zajímá</p>
rozdělí kvalitu tónů, vztahy mezi tóny vnímá různé hudební výrazové prostředky, rozpozná různé hudební typy, styly, formy a žánry, dokáže formulovat pocity z hudebního zážitku p – odliší tóny podle síly, výšky a barvy, pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb	<ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů-délka, síla, barva, výška - vztahy mezi tóny-souzvuk, akord - pohyb melodie(m. vzestupná a sestupná) - hudba vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální - lidský hlas(soprán, alt, tenor, bas) a hudební nástroj - hudební styly a žánry-hudba taneční, pochodová, moderní ukolébavka, apod. - interpretace hudby-slovní vyjádření 	4.-5.	
chápe základní společenskou funkci hudby, zazpívá českou hymnu, zná okolnosti vzniku hymny	<ul style="list-style-type: none"> - česká hymna - dílo českých skladatelů(Smetana,Dvořák, Janáček) a světových skladatelů (Bach, Beethoven, Mozart) 	4.-5.	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova – 1.ročník

Vokální činnosti

- dbá na správné držení těla
- dýchá správně
- zřetelně vyslovuje - artikuluje
- dbá na správnou techniku tleskání, pleskání, plácání, dupání
- tleská daný rytmus podle vzoru
- rytmizuje slova
- melodizuje krátké texty dle individuálních schopností
- zpívá lidové a umělé písně dle individuálních schopností

Hudební nauka

- pozná a pojmenuje notovou osnovu, houslový klíč
- napíše notu celou

Instrumentální činnosti

- správně používá některé jednoduché rytmické hudební nástroje (dle svých schopností)
- hraje rytmus písní
- zvládá hru na zobcovou flétnu v rozsahu tónů g1 – d2

- hra na hůlky.
- hra na flétnu
- instrumentální doprovod - rytmus písní ve 2/4 a 3/4 taktu.

Hudebně pohybové činnosti

- při hudebně pohybových hrách dbá na správné držení těla, pravidelně střídá nohy
- pohybem vyjadřuje tempo pomalé a rychlé
- pohybem reaguje na znějící píseň a hudbu
- Chůze ve 2/4 taktu, pochod.
- Pohybová improvizace.
- Taneční hry se zpěvem.

Poslechové činnosti

- rozlišuje tón - zvuk
- rozlišuje tóny krátké a dlouhé, hluboké a vysoké, silné a slabé, pomalé a rychlé
- pojmenuje vybrané hudební nástroje a rozezná je poslechem
- rozlišuje hlas mluvený a zpěvní
- rozlišuje hudbu vokální a instrumentální
- seznamuje se s českou hymnou

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova – 2.ročník

Vokální činnosti

- dbá na správné držení těla
- dýchá správně hospodárně
- správně vyslovuje samohlásky na konci slov
- měkce nasazuje tón (dle individuálních dispozic)
- zpívá uvolněně
- správně tleská, pleská, plácá
- tleská rytmus říkadel
- rytmizuje slova a jednoduchá říkadla ve 2/4 a 3/4 taktu
- melodizuje jednoduchá říkadla ve 2/4 a 3/4 taktu dle individuálních schopností

Hudební nauka

- rozliší pojmy - notová osnova, nota, houslový klíč
- rozlišuje hodnoty not, celá, půlová, čtvrt'ová

Instrumentální činnosti

- rozlišuje další rytmické a melodické hudební nástroje Orffova instrumentáře
- zvládá techniku držení a hraní na další rytmické nástroje
- hraje metrum ve 2/4 a 3/4 taktu
- zvládá hru na zobcovou flétnu v rozsahu tónů g1 – d2

Hudebně pohybové činnosti

- držení těla - orientace v prostoru
- pohybová improvizace.
- tanec mazurka.

Poslechové činnosti

- rozlišuje melodii stoupavou a klesavou
- rozpozná zrychlování a zpomalování, zesilování a zeslabování
- rozlišuje dynamické změny v hudbě
- pojmenuje vybrané hudební nástroje
- poslechem rozezná některé vybrané hudební nástroje
- rozlišuje lidovou a umělou píseň
- seznámí se s vybranými skladbami klasiků

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova – 3.ročník

Vokální činnosti

- dýchá v pauze mezi frázemi
- správně pěvecky dělí slova
- tvoří hlavový tón dle individuálních schopností
- vyrovnává vokály dle indiv. schopností
- sjednocuje hlasový rozsah c1 - c2 dle indiv. schopností
- zpívá v jednoduchém dvojhlase dle indiv. schopností
- rytmizuje slova a jednoduché texty ve 2/4 a 3/4 taktu

Hudební nauka

- zná pojem nota, pomlka
- rozlišuje pomlky
- rozezná noty c1 - a1 a zvládá notopis c1 - a1
- napíše houslový klíč
- podle zápisu not rozliší stoupavou a klesavou melodii

Instrumentální činnosti

- správně používá rytmické nástroje
- hraje jednoduchý doprovod dle indiv. schopností
- zvládá hru na zobcovou flétnu v rozsahu tónů c1 – d2
- zahraje 4 jednoduché lidové písně

Hudebně pohybové činnosti

- přísunný krok ve 3/4 taktu.
- tanec mazurka s otočkou.
- poskočný krok ve 2/4 taktu.
- pohybová improvizace.

Poslechové činnosti

- rozlišuje tempo a dynamiku v hudbě
- popíše pojmy p - mf - f
- rozpozná melodii stoupavou a klesavou
- pojmenuje vybrané hudební nástroje
- třídí vybrané hudební nástroje do skupin - strunné, dechové a bicí
- poslouchá hudbu vážnou a k slavnostním příležitostem

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova – 4.ročník

Vokální činnosti

- váže tóny - legato
- rozšiřuje hlasový rozsah dle svých indiv. schopností
- rozlišuje durovou a mollovou tóninu
- zpívá písně v durové a mollové tónině dle svých indiv. schopností
- předvede správně orientaci v notovém záznamu
- zazpívá písně lidových a umělé ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu.
- hudební hry - ozvěna, otázka a odpověď

Hudební nauka

- čte noty c1 -c2
- zvládá notopis c1 - c2
- pojmenuje stupnici
- zapisuje pomlky
- najde a pojmenuje repetici

Instrumentální činnosti

- rytmizuje a melodizuje jednoduchou melodii - píseň dle svých individuálních schopností
- vybírá vhodné hudební nástroje k doprovodu písní
- hraje jednoduché rytmické doprovody na rytmické nástroje
- užívá melodické hudební nástroje dle individuálních schopností
- třídí vybrané hudební nástroje do skupin
- zvládá hru na zobcovou flétnu v rozsahu tónů c1 – d2
- zahraje 4 jednoduché lidové písně

Hudebně pohybové činnosti

- taktování ve 2/4 a 3/4 taktu.
- jednoduché lidové tance ve 3/4 taktu.
- jednoduché lidové tance ve 2/4 taktu

Poslechové činnosti

- v klidu, ale pozorně vyslechne vybrané skladby B. Smetany a A. Dvořáka
- pamatuje si základní údaje o B. Smetanovi
- seznamuje se s životem A. Dvořáka
- rozeznává tempo a metroritmické změny v hudbě
- popisuje dynamiku a harmonické změny ve skladbách
- rozezná zpěvní hlasy a druhy pěveckých sborů
- rozezná Vánoční hudbu /koledy, vánoční písně, pastorely/

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova – 5.ročník

Vokální činnosti

- upevňuje vokální dovednosti
- rozšiřuje hlasový rozsah dle svých indiv. dispozic
- zpívá přesně rytmicky v jednohlase
- zpívá přesně rytmicky ve dvojhlasu
- zpívá českou hymnu
- zná okolnosti vzniku české hymny

Hudební nauka

- noty c1-g2 v houslovém klíči.
- seznámení s oktávami pod i nad dosud užívanou notov. osnovou.
- správný zápis not do notové osnovy.
- seznámení - synkopa, triola, posuvky a jejich užívání ve stupnicích.
- interval - obecně, jména intervalů.

Instrumentální činnosti

- samostatně vybírá vhodné hud. nástroje k doprovodu jednoduch. lid. písní
- doprovází jednoduch. lid. písně dle individ. dispozic
- čte a zapisuje rytmické schéma jednoduch. motivu
- rozliší nástroj. skupiny

Základní škola Vrbová Lhota
Školní vzdělávací program

- hraje přede hry, mezihry, dohry s využitím graf. schématu (tón. materiálu) písně
- vytváří v rámci svých indiv. dispozic přede hry, mezihry a dohry
- zvládá hru na zobcovou flétnu v rozsahu tónů c1 – e2
- zahraje další 4 lidové písně

Hudebně pohybové činnosti

- práce s pohyb. hrami nebo tanci.
- kultivované pohyby odvozené z rytm. složky populár. hudby, lid. tance,
- společen. tance, polky, valčíku, mazurky.
- taktování na 4 doby.

Poslechové činnosti

- hudební formy- malá a velká písňová forma, variace.
- skladby v dur a moll.
- rozlišení polyf. a homof., vokální a instrumentální hudby.
- hudební nástroje, jejich rozlišení
- lidové kapely, symf. a jazzový orchestr, rock.
- význam. skladatelé (hud. skupiny) a jejich tvorba (Bach, Janáček, Novák, V+W+Ježek, Suchý a Šlitr, Olympic, ...)
- hudba, kterou rádi posloucháme

Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova pracuje s vizuálními obraznými znakovými systémy. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě vnímání a interpretaci vychází zejména z pozorování dosavadní a aktuální zkušenosti žáka. Ověřování komunikačních účinků ve Vv je prováděno činnostmi, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit své pocity a prožitky a zapojit se na své úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je povinný předmět, který se vyučuje ve všech ročnících ZŠ.

Jeho týdenní časová dotace činí v 1., 2. a 5. ročníku 1 hodinu týdně a ve 3. a 4. ročníku 2 hodiny týdně. Ve výuce v 1. vzdělávacím období (1. – 3. roč.) převládají různé hravé činnosti a experimentování, ve 2. období (4. a 5. roč.) přecházejí žáci k uvědomilejší výtvarné práci.

Vzdělávací obsah předmětu je rozpracován pro jednotlivá období do jednotlivých ročníků, konkrétní činnosti však volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby žáků.

Výuka Výtvarné výchovy probíhá *dle potřeby* ve skupinách utvořených ze žáků různých ročníků.

Kompetence

Kompetence k učení

- Rozvíjet u žáků výtvarné dovednosti, vést žáky k učení prostřednictvím vlastní tvorby,
- vyhledávat a třídit informace, využívat v tvůrčích činnostech a v praktickém životě,
- vytvářet si komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy, využívat poznatky z jiných vyučovacích předmětů,
- vést k dovednosti samostatně tvořit, experimentovat,
- vést žáky k tomu, aby rozuměli obecně používaným termínům v oblasti výtvarné výchovy,
- hodnotit svoji práci i práci ostatních, posoudit vlastní pokrok.

Kompetence k řešení problémů

- Naučit se vyslechnout a respektovat názory jiných lidí,
- Vést žáky k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracována,
- vést ke kritickému myšlení při posuzování uměleckého díla i ve vlastní tvorbě.

Kompetence komunikativní

- Vést žáka ke správné formulaci obsahu sdělení, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně,
- účinně se zapojovat do diskuse o uměleckém díle, obhajovat svůj názor, vhodně argumentovat,
- využívat informační a komunikační prostředky při výuce Vv

Kompetence sociální a personální

- Vést ke schopnosti pracovat ve skupině nebo v týmu,
- budovat sebedůvěru a sebeúctu žáků,
- upevňovat zásady slušného chování na kulturních akcích.

Kompetence občanské

- Vysvětlit žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví,
- budovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost,
- vést k aktivnímu zapojení do kulturního dění v místním regionu i mimo něj.

Kompetence pracovní

- Vést žáky správně a bezpečně používat potřeby a pomůcky na Vv,
- osvojovat si používání různých výtvarných technik
- dbát na správné pracovní návyky a pracovní zásady z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých,
- vést k ochraně kulturních a společenských hodnot.

Základní škola Vrbová Lhota
Školní vzdělávací program

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 1.stupeň	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <p>rozpoznává různé tvary, porovnává jejich vlastnosti, podobnost či odlišnost, jejich vztahy, třídí je podle svých zkušeností, vjemů, zážitků a představ p – zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznávání a zobrazování tvarů a funkcí věcí jako záměrných lidských výtvorů - pozorování přírodních útvarů, rozlišování a hodnocení tvarů, barvy, struktury - poznávání krásy neživé i živé přírody na vycházkách 	1.-3.	<p>Mediální výchova Práce v realizačním týmu</p> <p>Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí</p>
<p>pozná různorodé přírodní a umělé materiály, seznamuje se s odlišnými postupy, technikami a nástroji umělecké práce p – zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání a výtvarné dotváření přírodnin na základě představ 	1.-3.	
<p>záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, tvar, objem, objekt), experimentuje s barvami, dokáže míchat a překrývat barvy, rozezná teplé a studené, světlé a tmavé odstíny p – zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu, rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - při hře s barvou poznávání vlastností barev, vyvozování elementárních poznatků o vlastnostech barev a jejich výrazových možnostech - při hře s linií: poznávání různých druhů linií a jejich výrazových možností - rozvíjení citu pro prostor: poznávání základních prostorových útvarů - modelování podle skutečnosti 	1.-3.	

Základní škola Vrbová Lhota
Školní vzdělávací program

Základní škola Vrbová Lhota
Školní vzdělávací program

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 1.stupeň	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <p>vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, vnímá událost různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání a pro její obrazné vyjádření volí vhodné prostředky p – zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke skutečnosti na základě vlastního prožitku dítěte, podle vyprávění, četby, filmu 	1.-3.	
<p>sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti, originálním způsobem kombinuje vizuálně obrazné elementy p – zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení pozorovací schopnosti a paměti, přibližné vystižení proporčních vztahů zobrazovaných prvků - kompozice plochy s použitím libovolných prvků 	1.-3.	
<p>zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření, porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí p – uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> - aktivní práce s ilustrací - funkce ilustrací a jejich výrazových prostředků, porovnávání různých ilustrací - seznamování s různými druhy výtvarného umění: malířstvím, grafikou, sochařstvím, architekturou, odíváním a kulturou bydlení 	1.-3.	
<p>ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy p – je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům</p>	<ul style="list-style-type: none"> - průběžné rozvíjení smyslu pro krásu přírody a vztahu k životnímu prostředí - pořádání výstav dětských prací, výzdoba školy - návštěva výstav 	1.-3.	

Základní škola Vrbová Lhota
Školní vzdělávací program

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 1.stupeň	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
rozliší reálný a duchovní prostor, uplatňuje své fantazijní představy, vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření, porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení elementárního chápání odlišnosti uměleckého vyjadřování skutečnosti od vnější optické podoby světa - expresivní volný výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečnosti - výtvarné vyjádření kontrastu přírodních forem a pozadí 	4.-5.	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání Kreativita</p> <p>Mediální výchova Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Práce v realizačním týmu</p> <p>Enviromentální výchova Vztah člověka k prostředí</p>
uplatňuje vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly	<ul style="list-style-type: none"> - zpřesňování vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy konfrontací představy se skutečností 	4.-5.	
seznamuje se s možnostmi akční tvorby, používá současné technické zobrazovací prostředky podle podmínek školy	<ul style="list-style-type: none"> - orientovat se ve výtvarných principech užití některých materiálů včetně netradičních a běžných nástrojů 	4.-5.	
tvoří jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů, experimentuje s kompozičními přístupy a principy, člení, rozkládá a syntetizuje přírodní tvary v prostoru a v ploše, využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací ve volné tvorbě a praktické užití v lineární kompozici	<ul style="list-style-type: none"> - základní kompoziční principy - výtvarné vyjádření morfologických znaků, tvarů, barevnosti přírodních objektů, jejich lineární barevné vyjádření 	4.-5.	
užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarné vyjádření věcí, pozorování a vyjádření základních tvarových znaků a prostorových principů při zobrazování umělých forem 	4.-5.	
vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení prostorového vidění, cítění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů - ověřování výtvarného výrazu vlastní činností 	4. – 5.	
uplatňuje osobitost v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření a pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňovat ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky 	4. – 5.	
samostatně odhaluje interpretační kontext vlastního i přejatého znakového vyjádření, aby byl srozumitelný pro ostatní, ověřuje si vliv svých činností na okolí(výstavy, výzdoba, kolekce)	<ul style="list-style-type: none"> - návštěvy galerií, regionálních památek a zajímavostí využití témat této oblasti k besedám a k motivacím praktických činností 	4. – 5.	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova 1.ročník

- Žák se seznamuje se základními návyky a postupy při práci s barvami,
- učí se organizovat práci,
- poznává a osvojuje si vlastnosti jednotlivých výtvarných materiálů, se kterými bude nadále pracovat,
- osvojuje si základy bezpečnosti při práci
- rozlišuje tvary, barvy a struktury,
- pomocí barev, vjemů a postav vyjadřuje vlastní prožitky,
- rozvíjí své vlastní pozorování, vyjadřovací schopnosti a výtvarné vyprávění,
- učí se pozorovat přírodu i své okolí,
- vyhledává a dotváří přírodniny,
- zkouší zachytit postavu v pohybu v prostoru (prozatím bez proporčních vztahů)
- seznamuje se s pojmem barvy základní,
- zkouší barvy míchat,
- poznává vlastnosti barev (barvy husté- řídké, světlé-tmavé) a využívá jich v praxi,
- objevuje možnosti hry s linií a s barvou,
- prakticky rozlišuje pojem kresba a malba,
- rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus a též smysl pro řešení plochy s využitím barevných a geometrických prvků,
- zjišťuje vlastnosti plastických materiálů při modelování
- aktivně pracuje s ilustrací, pozná obrázky dětských ilustrátorů tj. Josef Lada, Zdeněk Miler a Helena Zmatlíková,
- porovnává ilustrace a poznává různé vyjadřovací prostředky,
- zná a rozlišuje pojmy – hračka-loutka-školní potřeba

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova 2.ročník

- zopakuje si všechny znalosti o barvách a vlastnostech materiálů,
- znovu si připomene zásady bezpečnosti a hygieny při práci v hodinách výtvarné výchovy
- ztvárňuje vlastní prožitky a představy,
- rozvíjí své pozorovací schopnosti,
- pokouší se o výtvarné vyprávění děje pohádek a příběhů,
- rozlišuje tvary a funkce předmětů,
- snaží se o postižení jednoduchých proporcí postavy i předmětů v různém prostředí
- zná a rozumí pojmu barvy základní, teplé a studené, řídké a husté, světlé a tmavé a umí jich využívat v praxi,
- zvládá přiměřeně ředění a míchání barev,
- pomocí hry si osvojuje dovednosti práce s linií,
- využívá přítlak, odlehčení, šrafování, zhušťování a zředování čar,
- rozvíjí svůj cit pro barvu, proporce a prostor,
- dále též rozvíjí svá praktické znalosti a zkušenosti při modelování,
- prohlubuje cit pro výtvarný rytmus s využitím znalostí o barvách,
- dokáže si již sám vybrat jednoduchý výtvarný nástroj podle své potřeby tj. dřívko, špejle, špachtle, štětec
- Aktivně pracuje s ilustrací,porovnává ilustrace a popisuje obrázky,
- z 1. ročníku zná ilustrace J.Lady, Z.Milera,H.Zmatlíkové a dále se seznamuje s obrázky Adolfa Borna a Zdeňka Smetany,
- rozumí pojmem hračka, loutka, maňásek,
- rozvíjí svůj smysl pro krásu a vkus v umění, kultuře bydlení a odívání,

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova 3.ročník

- žák dokáže výtvarně ztvárnit své prožitky
- pozná základní barvy a dokáže je vhodně použít
- umí výtvarně vyjádřit hlavu pohádkové bytosti, seznamuje se s proporcemi lidské postavy
- vyhledá a roztrídí přírodniny, výtvarně je dotváří na základě představ
- rozpozná lidské výtvary, pozoruje a porovnává jejich tvar
- poznává vlastnosti barev a jejich výrazové možnosti
- poznává různé druhy linie
- rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus (rytmické řazení prvků)
- poznává základní vlastnosti plastických materiálů, objem vytváří modelováním
- seznamuje se s funkcí ilustrace a jejich výrazových prostředků (Pilař, Trnka, Čapek)
- poznává výtvarnou hodnotu hračky, loutky
- seznamuje se s různými druhy výtvarného umění (malířství, grafika, sochařství)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova 4.ročník

- žák dokáže výtvarně ztvárnit své prožitky, zážitky z filmů, knihy
- pozná barvy základní a podvojně
- dokáže přesněji výtvarně vyjádřit proporce lidské postavy
- sleduje základní přírodní zákonitosti na tvarově zajímavých živých i neživých přírodninách a dotváří je
- pozoruje a srovnává tvary užitkových předmětů, pokouší se je výtvarně vyjádřit v ploše
- poznává výtvarné možnosti linie, druhy linie
- pozná různé druhy linií a jejich výrazové možnosti
- modelováním vytváří prostorové objekty na základě představ a fantazie
- dokáže rytmicky řadit různé prvky (přírodní, geometrické)
- podle výrazových prostředků pozná díla některých dětských ilustrátorů (Čechová, Pacovská)
- rozliší hračky současné a lidové
- pozná některé aspekty kultury odívání a kultury bydlení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova 5. ročník

- žák rozvíjí svou fantazii a představivost
- pozná základní a podvojně barvy a vhodně je použije
- dokáže výtvarně vyjádřit proporce lidské postavy a hlavy, konfrontuje představu se skutečností
- dokáže vyjádřit vnitřní stavbu a vnitřní členění přírodních objektů pomocí výtvarné linie
- rozvíjí své prostorové vidění, citění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů
- tvary užitkových předmětů srovnává a vyjadřuje výtvarně v ploše i prostoru
- dokáže řešit úkoly dekorativního charakteru v ploše (symetrická i asymetrická řešení)
- seznamuje se s funkcí písma (sdělnou a výtvarnou), poznává písmo jako dekorativní prvek
- poznává základní prostorové útvary a modeluje podle skutečnosti
- dokáže kompozičně řešit plochu s použitím libovolných geometrických prvků
- dokáže porovnat výrazové prostředky různých ilustrátorů, poznává ilustraci jako umělecký prostředek
- chápe odlišnosti uměleckého vyjádření skutečnosti od přesné podoby světa
- poznává různé druhy výtvarného umění
- seznamuje se s díly malířů, sochařů, architektů
- poznává estetickou úroveň předmětů denní potřeby